

نقش اتاق‌های بازرگانی در بهبود شاخص‌های جهانی توسعه

سید مهدی طیب زاده

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمان
و رئیس شورای سیاست‌گذاری فصلنامه سپهر اقتصاد کرمان

نارضایتی سرمایه‌گذاران و کاهش اعتماد عمومی باشد. یادآوری می‌شود که بر اساس جدیدترین آمار، ایران نمره ۴۸ از ۱۰۰ را کسب نموده است و به معنای این است که رتبه ایران در حدود ۱۲۰ در دنیا است. پنج کشور دانمارک، نروژ، سوئیس، سوئد و فنلاند از نظر شاخص کامیابی و زیر شاخص‌های آن یعنی کیفیت اقتصادی، آموزش و شرایط بنگاهداری و حکمرانی سلامت فضای سرمایه‌گذاری، شرایط زندگی و زیرساخت و دسترسی به بازار فضای طبیعی آزادی فردی، امنیت، سرمایه اجتماعی و غیره در ردیف‌های اول تا پنجم جدول جای گرفته‌اند و کشورهای سوئد، دانمارک، سوئیس، سوئد و فنلاند از نظر شاخص‌ها در کنار کشورهای انتهایی جدول قرار دارد؛ به بیان دیگر اگر کشورها را به پنج گروه تقسیم کنیم ایران در گروه چهارم جای دارد که وضعیت بسیار نامطلوبی است. ناگفته نماند که خوشبختانه شرایط زندگی، سلامت و آموزش از نقاط قوت ایران در زیر شاخص‌های شاخص کامیابی است که در مقایسه با کشور دانمارک وضعیت انطباقی در حد ۷۹،۸۶ و ۷۴ درصد دارد، اما متأسفانه در برخی زیر شاخص‌ها هم انطباق، کمتر از ۲۰ درصد است. دقت در مفاهیم بالا روشن می‌نماید که برنامه‌ریزی و اقدام در این زمینه به درستی در راستای رسالت اتاق‌های نسل جدید است؛ بویژه که در این مسیر، بهبود فضای کسب‌وکار که یکی از وظایف راهبردی و اساسی اتاق بازرگانی است و از طریق تعامل و برقراری ارتباط با سیاستمداران و تأثیرگذاران بر قوانین و مقررات موضوعه منتج خواهد شد، دنبال می‌شود. باید با تأکید اشاره کرد که اتاق‌های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تحت شرایط خاص و دو دسته عوامل می‌توانند نقش آفرین باشند. تمامی اتاق‌های بازرگانی دنیا نیز متأثر از دو دسته عوامل محیط حاکمیت خارجی یعنی حاکمیت و نظام که مصدر و تمشیت امور است و حاکمیت داخلی اتاق به درجات متفاوتی در ایفای نقش در رشد و توسعه اقتصادی کشور موثر هستند. با توجه به تعریف جامع از حکمرانی، اتاق‌هایی که از هر دو عامل حکمرانی

اتاق‌های بازرگانی نسل جدید به عنوان ابزارهای رشد و توسعه اقتصادی یک کشور یا یک منطقه ایفای نقش می‌کنند و برای بهبود شاخص‌های جهانی توسعه یعنی حکمرانی، سهولت کسب و کار، حقوق مالکیت، پیشرفت اجتماعی، نوآوری، شادی، صلح، رقابت‌پذیری، عملکرد زیست‌محیطی، بهره‌وری انرژی، کامیابی اقتصادی و شاخص دولت‌شکننده و ارتقای این شاخص‌ها از رده‌های پایین جدول به جایگاه معقول و درخور تلاش می‌کنند؛ وظیفه‌ای سنگین و مسئولیتی خطیر که اتاق بازرگانی به دوش می‌کشد. اتاق بازرگانی مجدانه در پی تغییر محسوس و بهبود و ارتقای شاخص‌های جهانی توسعه پایدار است. جایگاه ایران در مرتبه پایین جدول رده‌بندی کشورهای دنیا دور از انتظار و موجب تأسف و ناراحتی است. در این سخن به شاخص کامیابی اقتصادی پرداخته می‌شود، به این امید که تبیین واقعیت موجود اقتصاد کشور، هشدار و اندازی فریادگونه نزد تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیران باشد تا مسیر طی شده، ارزیابی و دلیلی برای طی راه پریچ و خم توسعه باشد. کامیابی اقتصادی به معنای داشتن یک اقتصاد پایدار و رونق آفرین است که مردم از نظر مالی و اجتماعی به خواسته‌ها و نیازهای اساسیشان دسترسی داشته باشند؛ این شامل ایجاد شغل پایدار، کاهش فقر و افزایش سطح زندگی مردم می‌شود. این شاخص تصویری جامع از همه ابعاد سیاسی، اجتماعی و اقتصادی را در برمی‌گیرد و نقاط قوت و ضعف را شناسانده و علائمی برای حرکت در مسیر شناخت و تمرکز و سرمایه‌گذاری در زمینه‌هایی که کامیابی را افزایش می‌دهد، نشان می‌دهد. عواملی که سبب عدم رسیدن به کامیابی اقتصادی می‌شود، ممکن است شامل مواردی از قبیل تحریم‌ها و فشارهای بین‌المللی، مدیریت نامناسب، فساد و عدم شفافیت، وابستگی بیش از حد به منابع طبیعی و فیزیکی، کمبود نوآوری و فناوری، ناپایداری‌های سیاسی و اجتماعی،

خارجی مساعد با دیدگاه روشن نسبت به جایگاه بخش خصوصی و اصالت دادن به آن و پذیرش الزامات رقابت‌پذیری و همچنین ساختار حکمرانی اتاق که مورد توافق و تایید فعالان بخش خصوصی بوده، برخوردار بوده‌اند. بیشترین توفیقات را در زمینه بهبود شاخص‌های جهانی رشد و توسعه داشته‌اند. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمان به عنوان یک عضو از شبکه گسترده بین‌المللی و داخلی با تکیه بر قدرت نرم تشکل‌های آگاه اقتصادی و فعالان بخش خصوصی و با استفاده از پشتوانه کارشناسی قوی اندیشکده‌ها، کمیسیون‌ها و مرکز مطالعات و پژوهش‌های اقتصادی سعی نموده است با ایجاد مقبولیت در ساختار حاکمیتی کرمان به عنوان نهاد عمومی و تشکل فراگیر اقتصادی، همراهی و همکاری حاکمیت در سطح استان و کشور را فراهم نماید و با تدوین برنامه راهبردی، ساختار حکمرانی داخلی اتاق را بهبود بخشد و با انجام مطالعات و ارزیابی‌ها و تهیه مدل توسعه پایدار استان با استفاده از تجارب کشورهای موفق دنیا و ارائه راه‌حل‌ها و عملی نمودن پیشنهادات از تمامی ظرفیت‌ها و جایگاه‌های قانونی در جهت وصول به شاخص‌های جهانی رشد و توسعه بهره‌بردار. ♦♦